

Nogmaals de mysterieuze slak van Valkenswaard.

door A. D. J. Meeuse (mede namens J. G. J. Kuiper.)

Het zal allen reeds bekend zijn dat ons lid J. G. J. Kuiper bij Valkenswaard een klein slakje verzamelde, dat later in het Geuldal door de heer De Smit in zeefsel en door Kuiper zelf in Tessin (Obino), eveneens in zeefsel, werd gevonden. Een exemplaar uit Valkenswaard en één uit Obino werden door Verdoourt en door Watson op de radula onderzocht. Hun conclusie luidde: Helicodiscus, subgenus Hebetodiscus. Van de bekende soorten klopte Helicodiscus (Hebetodiscus) inermis (H. B. Baker) nog het beste, hoewel er theoretisch nog een kansje was dat de Europese exemplaren tot een onbeschreven soort van dit Amerikaanse geslacht behoorden.

Ik stuurde twee van Kuiper's Zwitserse exemplaren naar het U.S. National Museum in Washington en ontving het volgende antwoord van J. P. E. Morrison: "To the very best of my knowledge, this species is Helicodiscus (Hebetodiscus) inermis (H. B. Baker). I have not personally studied the anatomy of any of this genus, but from extensive collections and studies on the shells, I feel rather certain of the identification."

Tevens ontving ik goed Amerikaans materiaal van H. inermis, H. singlevamus, H. nummus en H. intermedius. Conchyologisch vind ik dat de Europese exemplaren geheel overeenstemmen met de Amerikaanse H. inermis, zodat ik de determinatie wel zeker acht. Het is dus volgens mij een Amerikaanse emigrant (Kuiper is nog voorzichtiger en meent dat de gehele anatomie bestudeerd moet worden). Punten van overeenkomst zijn: de schelp, de radula en naar alle waarschijnlijkheid de ondergrondse levenswijze. Kuiper schrijft mij tenminste (d.d. 2 Nov.): "Van Forcart kreeg ik de vorige maand het bericht dat hij op excursie in Ticino geweest was en er, de voorbije zomer, volgens mijn aanwijzingen, bij Obino Helicodiscus had verzameld. Echter weer uitsluitend lege, weliswaar frisse huisjes (Het dier leeft stellig ondergronds)." Dit zou ook de verklaring kunnen zijn van het feit dat wij in Mei van dit jaar met ons vijven en ondanks intensief zeven te Valkenswaard geen enkel exemplaar bemachtigden.

Ik vraag me af of deze soort Europa heeft bereikt via kassen of direct. Weliswaar is H. inermis niet in kassen waargenomen, maar zou de ondergrondse levenswijze ons hier ook geen parten spelen?

In ieder geval meen ik stellig dat H. inermis wel meer gevonden zal worden. Mocht iemand iets vinden dat er op lijkt, dan zouden Kuiper of/en ik die exemplaren gaarne zien. Wil men, na de soort ergens geconstateerd te hebben, meer materiaal verzamelen op die plaats, dan moet men wel erg diep steken voor het zeven: in de Amerikaanse literatuur wordt zelfs gesproken van twee voet diep en meer, een diepte, die bij ons alleen door Cecilioides acicula wordt bereikt.